

Jezersko, 23. 10. 27. 10. 2000

Naselje, značilnosti kulturne krajine

Naselje Zgornje Jezersko leži na nadmorski višini 906m v osrednjem delu vzhodnih Karavank, tik ob meji z Avstrijo in tvori specifično naselbinsko območje, kjer se prepletajo vplivi s Koroške in z Gorenjske strani. Skozi jedro kraja teče, preko prelaza in mejnega prehoda Jezerski vrh (1216 n.m.v.), ena pomembnejših prometnih poti, ki si je ob reki Kokri in Jezernici, že v rimskih časih, utrla pot skozi slikoviti kopasti svet Karavank in razgibanih mogočnih Kamniških Alp. Tipološko je naselje razloženo, grajene strukture naselja se raztezajo po dolini vzdolž ceste in na pobočju ob razvejanih komunikacijah na robu gozdne meje. Del naselja oblikujejo samotne kmetije ali mali zaselki. Stare domačije, uvrščene razpostavljene po robu amfiteatralnega terena, oblikujejo krajinsko dominantno v kateri izstopa cerkev sv. Andreja.

Organizacija, strokovno vodstvo, udeležba

Mednarodno arhitekturno delavnico je organizirala občina Jezersko s sofinanciranjem Ministrstva za okolje in prostor, Urada za prostorsko planiranje. Strokovno vodstvo je bilo zaupano delovni organizaciji Prologo Jezersko d.o.o. in Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za arhitekturo.

Strokovno sta delavnico vodila **Marko Šenk** in dr. **Živa Deu**.

V delavnico so bili aktivno vključeni še vabljeni eksperti, ki predavatelji in konzultanti: **prof. dr. Peter Fister**, Fakulteta za arhitekturo, **dr. Ignazio Vok**, projektant iz Padove in **Peter Glažar**, Fakulteta za arhitekturo in mentroja: **dr. Ljubo Lah**, Fakulteta za arhitekturo in **Peter Šenk**, projektant iz Ljubljane. Posamezne skupine, ki so jih vodili mentorji **Marko Šenk**, **dr. Živa Deu**, **dr. Ljubo Lah** in **Peter Šenk** so sestavljali študentje:

Študentje:

Mojca Klopčič	Špela Selan
Tadeja Madjaz	Samo Česnik
Andreja Ravljen	Miha Ferkov
Uroš Uršič	Nataša Mandelj
Nevenka Bandulič	Andrej Ručigaj
Martin Brovž	Mateja Gregorič
Urška Likovič	Peter Habjan
Janja Pelaič	Tina Jelenc
Maja Pugelj	Špela Verovnik

Predmet dela

Z novo upravno ureditvijo je Jezersko postala samostojna občina, kar ji poleg razvojnih potreb delovanja nalaga tudi skrb za kakovosten gospodarski, socialen in kulturni razvoj. Obravnavano območje je zaradi izjemno lepe lege in ohranjene kulturne krajine privlačno za turiste, zato je razvoj turizma opredeljen kot prednostna gospodarska panoga.

Vendar prav številni turisti predstavljajo v zadnjem obdobju, predvsem v okolici Planšarskega jezera okolju neprijazno obremenitev, ki jo je potrebno za usklajen bodoči razvoj urediti in prostorsko sanirati in v skladu z mednarodnimi in domačimi usmeritvami trajnostnega razvoja naselij vpeti v razvoj celotnega naselja z izpostavljenim varovanjem identitetnih in spoznano kakovostnih naravnih in ustvarjenih danosti.

Kratek opis poteka dela

V prvi fazi dela so se udeleženci delavnice seznanili z ljudmi in prostorom in izdelali potrebne analize. Največ pozornosti so

posvetili zaznavni analizi prostora, analizi komunikacij, analizi odnosov, oziroma povezav med Zgornjim Jezerskim in Ravnjo /obroč samotnih kmetij/, analizi obstoječih in potencialnih aktivnosti in podrobnim večplastnim analizam grajenih struktur. Analize so bile izhodišče oblikovanju razvojne sheme, v sklopu katere so oblikovane skupine študentov z mentorjem podrobno urbano in arhitekturno obdelale izbrana območja: Planšarsko Jezero, območje samotnih kmetij in domačijo pri "Ank".

Rezultati

Programska shema Jezerskega

je predlog razvoja dejavnosti na tem prostoru na podlagi obstoječih danosti in infrastrukture.

Planšarsko Jezero

je z okolico zaradi fenomena vode na Jezerskem najbolj privlačna turistična točka. Zato je umetno jezero z obstoječim lokalom občasno preobremenjeno z obiskovalci enodnevnimi izletniki. Za izboljšanje stanja in omejitve sedanje stihijske turistične eksploatacije so bile oblikovane variantne rešitve urbanega in tudi krajinskega razvoja območja jezera s poudarkom na ureditvi prometa in boljšim povezavami jezera s širšim območjem /kulturna pot/.

Kulturna pot

Domačije na Jezerskem so nekoč že nudile nočitve in hrano popotnikom, ki so prečkali to dolino. Opuščena dejavnost naj bi se tudi na željo krajanov in lastnikov domačij vrnila. Turistična dejavnost naj bi povezala posamezne domačije z arhitekturno, etnološko in kulturno potjo. Domačije bi se vključile v to pot, z arhitekturnimi spomeniki, etnološkimi in kulturnimi znamenitostmi, s ponudbo domačih pridelkov in izdelkov ter z možnostjo nastanitve turistov. Za nastanitev se preuredijo obstoječi objekte, ki niso v uporabi. V primeru, da število nastanitvev ne bi zadoščalo potrebam, se predlaga gradnja nove arhitekture. Ta mora biti oblikovana v skladu s tipološkimi zakonitostmi arhitekturne in naravne krajine na tem področju. To pomeni, da naj se ohrani gručasto naselje, merilo objektov, njihova oblika, fasada in streha.

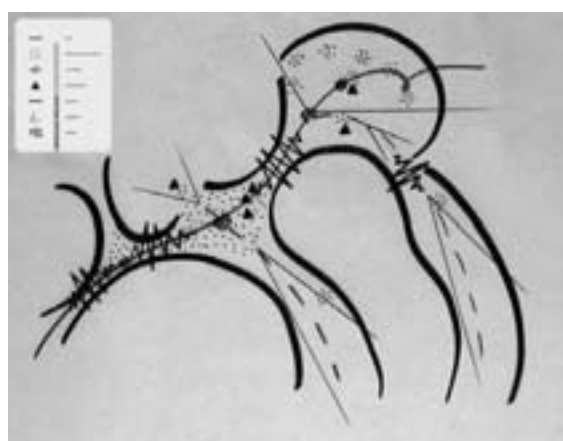
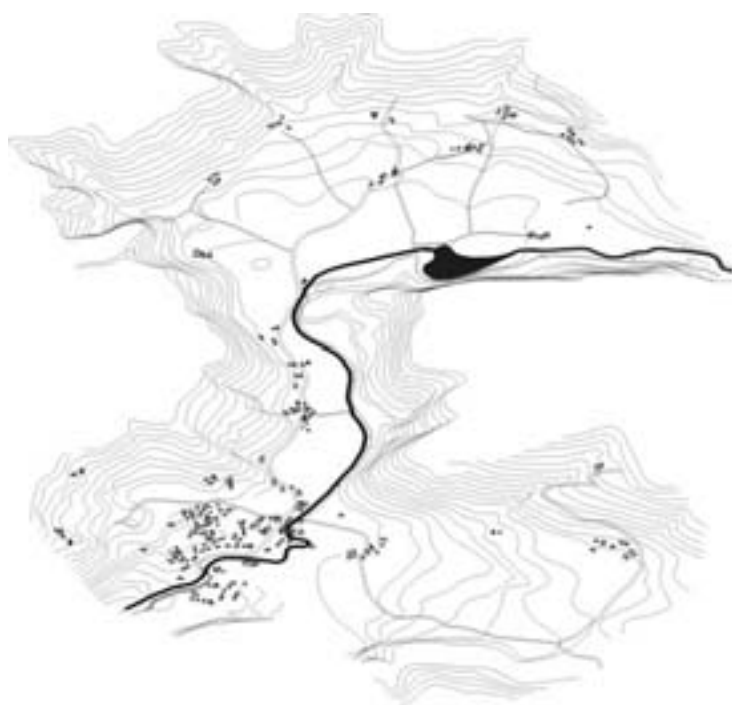
Prenova Ankove domačije

Gručasto oblikovana samotna domačija z vrelcem mineralne vode naj bi v predlogu programske sheme postala osrednja točka nove, turistične dejavnosti, ki bo povezala samotne domačije v bodočem razvoju.

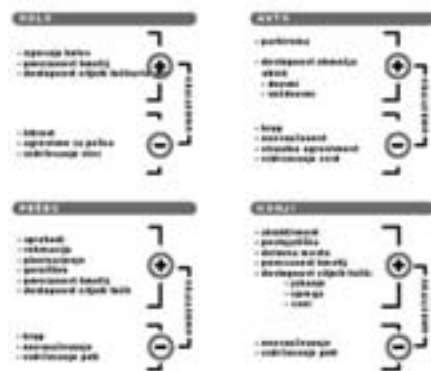
Z ciljem prenove in varovanja vseh tudi najbolj skromnih stavb, ki sooblikujejo identiteto domačije, je bil izdelan predlog obnove. Zaradi dobre ohranjenosti naj bi bili vsi objekti v sestavi domačije le obnovljeni, vitalizirani z možno prenočitveno in gostinsko ponudbo. Vse posebej vredne urbane in arhitekturne podrobnosti so ohranjene kot umetnostno zgodovinske, zgodovinske, arhitekturne in etnološke vrednote in nenazadnje tudi kot razpoznavna in dodatna zanimivost in ponudba domačije. "Spoznati korenine" in omogočiti, da jih spoznajo tudi drugi.

Predstavitve dela

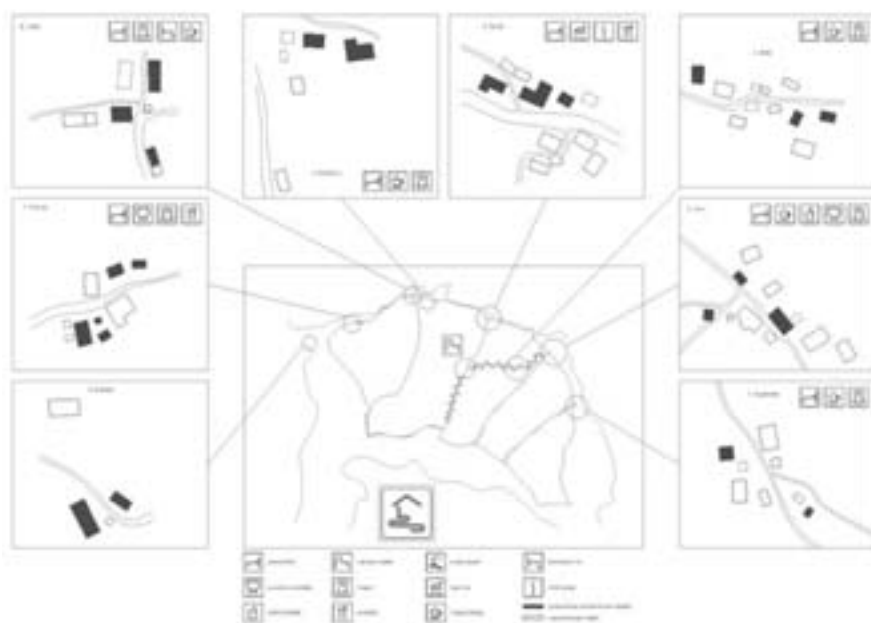
Delavnica je bila medijsko spremljana in zaključena z javno predstavitvijo in razstavo. Gradivo je zbrano v vezanem zvezku A4 formata.

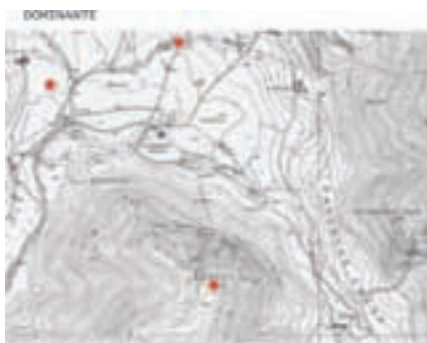
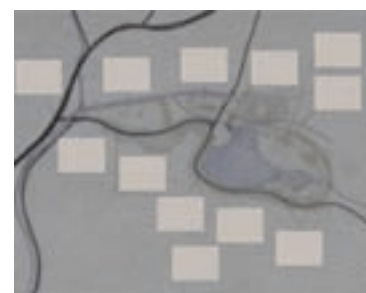
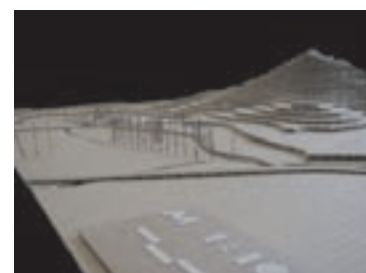
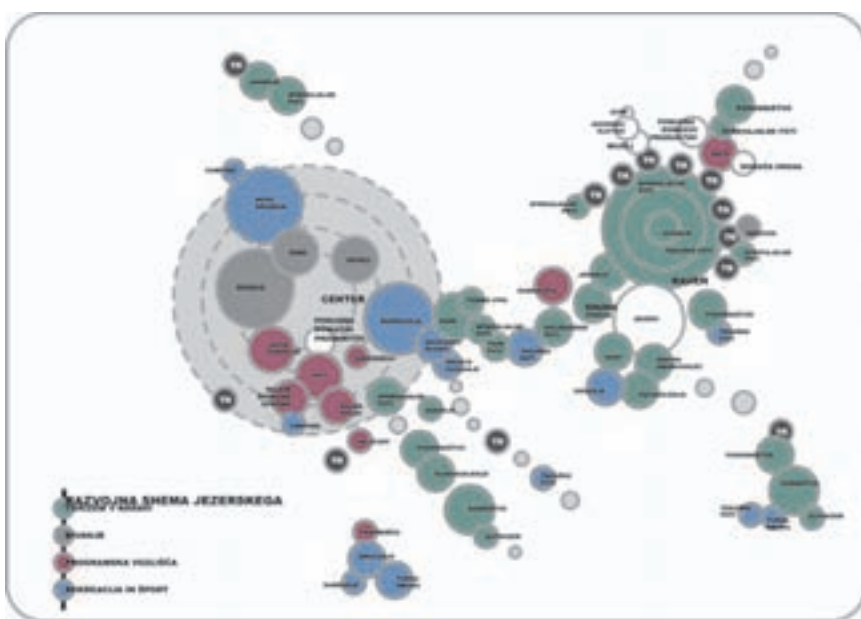

ANALIZA KOMUNIKACIJE

POVEŠANJE - red network

MAPE: CENTER NA JAZIČNI
SLOVENIJI, "SLOVENIJA, POKRAJINA"
SLOVENIJA, POKRAJINA

